

A koronavírus-járvány hatásai élelmiszeripari szemmel

NÉBIH online kerekasztal, 2020. június 11.

Szöllősi Réka szakmai és kommunikációs vezető

Felelős Élelmiszergyártók Szövetsége

Külső körülmények

- Sokk érte a globális gazdaságot mind keresleti, mind kínálati oldalon
- Sokk érte a társadalmat és az egyént
- Globális egészségügyi és gazdasági válság bontakozott ki
- Bezárultak a határok, de jórészt nyitva maradtak a piacok
- A személyi és a teher közlekedés és szállítás akadályokba ütközött
- A nemzetközi és a nemzeti politikák számára új helyzet, sokféle „megoldást” teremtett
- EU: a szolidaritás és újjáépítés kérdőjelei

Következmények

- Szokatlan fogyasztási viselkedés megjelenése
- A fogyasztás átalakulása
- Élelmezés- és élelmiszerbiztonság előtérbe kerülése
- Disztribúciós csatornák átalakulása
- Otthoni főzés előtérbe kerülése
- Turizmus, vendéglátás, közétkeztetés eltűnése
- Alapanyagok, csomagolóanyagok, szaktudás beszerzésének nehézségei
- A higiénia és a védekezésre fordított költségek növekedése
- Logisztikai problémák, költségek növekedése
- Export nehézségek
- Hatékonyság csökkenés

Egyéb hazai tényezők

- Munkaerőgondok
- Munkanélküliség, bizonytalanság, fogyasztáscsökkentő hatása
- Árfolyam-gyengülés
- Állategészségügyi járványok hatása
- Védőfelszerelések, szűrések hiánya
- Kereskedelmi különadó megjelenése a rendszerben
- Kormányzati gazdasági intézkedések versenyképességi és fogyasztásra gyakorolt hatása nemzetközi kitekintésben
- Aszály
- Eleve sérülékenyebb helyzetből indult sok vállalkozás

Vállalati válaszok

- Rendkívül eltérő helyzetben a cégek
 - Járványügyi óvintézkedések (a költségek növekedése, hatékonyság csökkenése árán)
 - Állami intézkedések: főleg a „második csomag” jöhet az ágazatban szóba (de jelentős az adminisztrációs teher).
 - A bankszektoron keresztül nyújtott krízis beavatkozások: ezután indulnak
 - Kiesések pótlása érdekében: új értékesítési csatornák, célcsoport keresése, új termékek, kiegészítők gyártása, esetleg a termék portfólió szűkítése
 - Tervezett innovációs folyamatok, beruházások rövid távú (?) eltolása
 - Költségek visszafogása
 - Export kiesések miatt új piacok keresése
- És felkészülés egy második hullámra...

Következtetések

A globális ellátási láncok összességében jól vizsgáltak.

De a vírus nyomában járó gazdasági válság a világ élelmiszer-ellátási rendszerére is hatást fog gyakorolni és ez a figyelem keresztjébe fog kerülni, különösen egy olyan kommunikációs térben, ahol a koronavírus által kiváltott krízis „háttérzaját” a klíma-válság adja.

A helyzet rámutatott, hogy

- az ellátási láncokban jelenleg rendkívül nagy az elemszám és ezek földrajzi távolsága, ebből következően az összekapcsoltság és az egymásra épülés és utaltság
- a rövidebb ellátási láncok kialakítására és az önellátásra törekvést a járvány politikailag tovább legitimálhatja, a protekcionizmus erősödhet
- általában a „piaci logika” mindenhatóságát egyre erősebben kérdőjelezhetik meg jelentős társadalmi mozgalmak
- a kormányok válasza ugyanarra a helyzetre mennyire eltérő lehet
- a fogyasztók magatartása hamar meg tud változni
- nem tudjuk egyelőre megjósolni, hogy milyen tartós változásokat idéz elő a járvány, „visszaáll-e” az élet...
- Mennyire fontos a vállalati rugalmasság...
- mennyire fontos az ellátási-rendszerek regenerálódási képességének biztosítása (ebbe sok egyéb mellett beleértendő az is, hogy fel legyen készülve a rendszer a válságokra)
- mi a társadalmi jelentősége az élelmiszeripar nyújtotta élelmiszerbiztonságnak, a biztonságos és eltartható élelmiszereknek, az ellenőrző hatóságok munkájának
- milyen jelentősége van a műanyag csomagolásoknak az élelmiszerbiztonság garantálásában
- az EU nem volt felkészülve egy ekkora krízis kezelésére.

Köszönöm a figyelmet!

reka.szollosi@elelmiszeripar.hu

www.elelmiszeripar.hu

www.hellofoodblog.hu